

## Oogheelkundig multispreekuur

*In Meander Medisch Centrum bieden we een afzonderlijk oogheelkundig spreekuur voor volwassenen met een beperking, waardoor er meer tijd nodig is voor onderzoek. De extra tijd wordt gebruikt voor een speciale benadering en, indien nodig, worden aangepaste onderzoeksmethoden gebruikt. Bij beperking kunt u denken aan een verstandelijke beperking, zware dementie of gedragsstoornissen zoals autisme.*

### Waar?

Meander Medisch Centrum in Amersfoort, poli oogheelkunde, Foyer 2 (begane grond). U meldt zich bij de balie oogheelkunde.

### Hoe?

#### Als (begeleider van een) patiënt:

Als u een verwijzing heeft van de huisarts of van de arts Verstandelijk Gehandicapten (VG-arts) kunt u bellen met het afsprakenbureau, telefoonnummer 033 - 8506070 en vragen naar poli Oogheelkunde.

U wordt doorverbonden met een medewerkster van de poli Oogheelkunde om een afspraak te maken voor het **oogheelkundig multispreekuur**. U krijgt vervolgens een invulformulier opgestuurd dat u thuis zo volledig mogelijk invult en terug kunt sturen met een bijgevoegde antwoordenvolop.

Als u dat wilt, kunt u een handleiding met pictogrammen meegestuurd krijgen om de patiënt voor te lichten over de gang van zaken tijdens het oogheelkundige onderzoek.

#### Als verwijzer:

Huisartsen en andere verwijzers verwijzen naar Meander Medisch Centrum via ZorgDomein. In ZorgDomein vindt u een overzicht van alle afspraakmogelijkheden, toegangstijden, verwijscriteria en de MCCE-werkafspraken. Voor overleg over verwijsinstructies kunnen huisartsen en andere verwijzers contact opnemen via het speciale telefoonnummer exclusief voor de eerste lijn.

U kunt de patiënt verwijzen via ZorgDomein en kiezen bij Toegangspad voor Oogheelkunde/Oogheelkundig multispreekuur. In de toelichting kunt u de persoonlijke verwijsredenen zoals brilcontrole, cataract, tranende ogen, visusbepaling etc. noteren. De begeleiding van de patiënt kan vervolgens de poli oogheelkunde bellen voor het maken van een afspraak.

Voor vragen of verdere informatie kunt u contact opnemen met:  
Aline Bralts-van Grootheest, Astrid Bok, of Marieke Kamphuis, orthoptisten oogheelkundig multispreekuur.

### Waarom?

Bij volwassenen met een verstandelijke beperking, zware dementie, gedragsstoornissen, enz., is meer tijd nodig voor een onderzoek. Volgens verschillende literatuurstudies komt in Nederland zowel blind- als slechthoortheid tien keer vaker voor bij volwassen mensen met een verstandelijke beperking dan bij volwassen mensen met een normale ontwikkeling. De meest voorkomende oogheelkundige oorzaken bij verstandelijk beperkten zijn scheelzien, brilafwijkingen, staar en cerebrale visusstoornissen. De brilafwijking zorgt in 59 procent van de gevallen tot de visuele beperking.

[www.meandermc.nl](http://www.meandermc.nl)  
[mijn.meandermc.nl](http://mijn.meandermc.nl)

#### Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum  
Maatweg 3  
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn  
Molenweg 2  
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld  
(Medisch Centrum de Burgt)  
Nederwoudseweg 17  
3772 TD Barneveld

Locatie Bunschoten  
(Gezondheidscentrum Scala Medica)  
Chopinstraat 2D  
3752 HR Bunschoten-Spakenburg

Locatie Leusden  
(Medisch Centrum de Mulderij)  
Mulderij 2  
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk  
(De Nije Veste)  
Oranjelaan 104  
3862 CX Nijkerk

#### Postadres:

Postbus 1502  
3800 BM Amersfoort

#### Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50  
Afspraken: 033 – 850 60 70

#### KvK Gooi en Eemland:

32082917

De visuele beperking wordt vaak pas laat opgemerkt bij kinderen met een verstandelijk beperking, en in sommige gevallen zijn volwassenen met een verstandelijke beperking nog nooit gescreend op de visuele beperking. Dit komt doordat het ook voor de begeleiders/verzorgers vaak onduidelijk is dat er oogheelkundige problemen zijn. Het wordt dan toegeschreven aan bijvoorbeeld angst, motorische stoornissen of de andere beperkingen en zelf kunnen zij in de meeste gevallen de visuele problemen ook niet of moeilijk aangeven. Daarom is het zinvol om bij twijfel langs te gaan bij de oogarts.

Voor de groep verstandelijk beperkten bestaat er een apart screeningsprotocol: "Richtlijnen voor diagnostiek en behandeling van visuele stoornissen bij verstandelijk gehandicapten" (Schuil, 1996). In dit screeningsprotocol staan richtlijnen om visuele problemen vast te kunnen stellen en richtlijnen wanneer er moet worden doorverwezen voor verder oogheelkundig onderzoek (door een orthoptist/oogarts). Daarin staat het volgende bij de groep volwassenen:

- Alle volwassenen met een verstandelijke handicap bij wie nooit eerder visuele screening verricht is, worden gescreend volgens het formulier in bijlage I.
- Verstandelijk gehandicapten in het algemeen: screening op de leeftijd van 45 jaar en daarna elke 5 jaar.
- Mensen met het syndroom van Down: screening op de leeftijd van 30 en 45 jaar en daarna elke 5 jaar.
- Mensen met een refractieafwijking: visuscontrole (met bril) elke 5 jaar.

### **Enkele voorbeelden om een eventuele visuele beperking op te merken**

- houdt het hoofd scheef of gedraaid
- gebruikt bril niet effectief
- is buiten onzeker
- struikelt snel bij lopen
- herkent moeilijk personen
- botst tegen zaken of personen
- zoekt steun bij lopen
- kijkt langs je heen
- heeft moeite met handwerken
- knippert of knijpt veel met de ogen
- wrijft veel in de ogen
- houdt een voorwerp dichtbij de ogen
- verkent materiaal tactiel
- heeft moeite met lezen/plaatjes kijken
- is onzeker bij overgang van licht/donker
- gaat dichterbij zitten om tv te kijken
- beweegt hoofd veel heen en weer
- heeft moeite met veel licht